

S F A T U L

ORGAN NAȚIONAL

Apare odată pe săptămână. — Abonamentul : pe an 18 cor., pe 1/2 de an 9 cor., pe 1/4 de an 5 cor.

Rămas bun.

În urma faptului de care ne bucurăm mult, că cărmuirea Maramurășului, a ajuns în mâni chemate spre aceasta, în mâni românești — înceată rostul, se sfârșește activitatea consiliului comitatens.

Și „Sfatul“, ziarul, pe care s'a răzimat Consiliul, ca mijloc izvorât din aceleași nădejdi din aceleași dorinți — lucru firesc de tot — implinindu-și misiunea, dă loc la noua înche-gare, carea-i în curgere.

Ne despărțim deci mulțămînd tuturor cari în munca grea și obositoare ne-au fost în ajutor.

Credem că bunele intențiuni nu ne pot fi contestate.

Ba avem convingerea, că între împrejurările date, s'a făcut tot, ce a pretins cauza.

Rezultatele ajunse — nu e vorbă de chestii personale ne îndreptățesc la constatarea aceasta.

Și chiar pentru că mărturisim vederile acestea — simțim, că anumite îndatoriri avem, și vom avea încă în noua rânduială a lucrurilor.

Nici nu ne retragem dela dânsese, fiind că știm preabine că lumea nouă visată, dorită, așteptată nu se poate înfăptui, în câteva zile, luni, ori și ani.

Atunci deci când de acum înainte „Sfatul“ rămâne numai ca o dovadă a muncii, a frământărilor noastre — despovărăndu-ne de o sarcină, suntem în clar, că ni se impun noi și poate și mai grele îndatoriri.

Să fim lămurii — în noua așezare a trebilor de obște vom lua parte, vom munci alături, cu toți aceia, cari au fost și sunt chemați, a duce la izbândă steagul, desfășurat la Alba-Iulia.

În acest semn am lucrat în trecut, și în acest semn credem noi trebuie să muncească fiecare până când interese mai înalte, nu ne vor da noi îndrumări.

Lucrul, truda concentrată pe terenul de muncă de ieri îl transpunem pe terenul care l-a aflat bun și corect C. D. R., ca mandatarul adunării dela Alba Iulia.

Cu Dumnezeu am început dela El cerem binecuvântare și peste pașii, ce-i vom face de acum înainte.

Dr. T. Doros și Dr. V. Kindriș.

Instalarea noului vicar.

Ziua de 1 Junie șt. n. a fost o zi de mare însemnătate pentru noi și de mult dorită. Maramurășul între mulții bărbați harnici — a căror lipsă o simțeam în zilele grele de muncă din urmă — încă în toamna anului 1917 a pierdut pe muncitorul și zelosul vicar Tit cândva Bud.

Acest loc a fost complinit prin denumirea Rev. Domn Ilarie Boroș protopop în Dej de vicar a Maramurășului. Introducerea a vut loc în prezența unui public numeros fiind de față în frunte cu d-l prefect Dr. Vasile Chiroiu toți intelectualii. Slujba a fost servită de Rev. Domn Joan Doros protopop ca delegat, d-l preot Nicolae Doros și părintele din Iapa Juțiu Rednic ca diacon. După rugățiunea amvonului d-l N. Doros a cetit decretul de denumire. Noul vicar după depunerea jurământului

prescris s'a suit pe amvon și cu oratoria-i cunoscută în cei mai calzi termini a desfășurat rolul credinței, speranței și iubirei în susținerea, desrobirea și dezvoltarea viitoare a neamului românesc.

După S. Missă l'a felicitat d-l prefect în numele administrației, Rev. Domn J. Doros pentru preoți și d-l revizor T. Stoia pentru învățători. Respunsul a fost cel mai călduros încheiat la adresa învățătorilor cu cuvintele caracteristice: „în școală mă știu și de ea nu mă despart!“

Îl felicităm cu toată dragostea de fii și îi dorim spor la munca grea ce ne așteaptă pe toți și rod îmbelșugat.

▽▽

Ce înseamnă armata română.

Isprăvurile armatei noastre ne sunt cunoscute tuturor. Noi o știm, când ne-a scăpat de Ucraineni.

Iată ce scrie și „Românul“ :

„Armata noastră nu are nevoie de laude; faptele ei vorbesc dela sine. Suntem un popor războinic, care în deșirul veacurilor a trebuit să lupte, să aibă ori când brațul înarmat pentru apărarea lui și a vecinilor care în timpul acesta își puneau bazele unei civilizații și a unei vieți comode, lucruri ce nouă nu erau îngăduite.

Ce-a suferit în cursul ultimilor ani, o știu cu toții. Mulți se miră însă cum a putut îndura atâtea greutăți, și pentru cei care nu ne cunosc încă îndeajuns, e o enigmă isvorul de sănătate morală, energia de care dau dovadă poporul nostru. Căci poporul nostru, e armata noastră, un lucru pe care mulți nu l-au înțeles la timp.

Am fost înfrinți, dar nu ne-am plecat nici odată și evenimentele prin care am trecut și trecem, ne spun cu prisosință aceasta.

Vom reaminti că după retragerea la Siret, după iarna grozavă care a secerat zeci de mii de tinere vieți, după eroicele zile dela Mărăști și

Mărășăști unde a fost înfrântă trufia teutonă, după un armistițiu care ne-a umplut sufletele tuturor de amărăciune și de legitimă revoltă, au urmat isgonirea armatei de bolșevici ruși din Moldova, ocuparea și pacificarea Basarabiei, apoi trecerea în Bucovina și îndată după aceasta și în Ardealul crucificat.

De atunci armata română, model de disciplină și răbdare s'a bătut la est și la vest punând stavilă revoluțiilor provocate de bolșevism, a eliberat Ardealul, a pus liniște în părțile ungurești și sub scutul ei pot digera azi liniștit, aristocraticele familii ungurești. Acestea sunt fapte peste care nimeni nu poate trece și pe care le admiră atât aliații noștri pe cât le invidiază adversarii.

Armata română a fost chemată să dea ajutor Cehilor a căror situație era din cele mai grele, și brațul vâjos al plugarului român a aruncat vijelios îndărăt trupele ungurești, ceace a făcut pe d. Clofaci ministrul apărării naționale cehe să accentueze în raportul înaintat comisiunii naționale cehe „importanța ajutorului puternic al românilor”, după cum în Galiția trupele noastre după ce au cucerit Colomea înaintează într'un avânt irezistibil, spune comunicatul oficial spre Stanislau. Mâne, această armată va fi chemată poate să coopereze împreună cu trupele franceze pentru pacificarea Ungariei și ocuparea Budapestei.

Atâtea fapte mari nu le poate săvârși decât o armată omogenă, disciplinată și conștientă de rolul ce are de îndeplinit. În timpul acesta însă, alții se odihnesc, se refac și ne fac dificultăți nemeritate în schimbul faptelor pozitive pe care noi le aducem.”

Adunarea învățătorescă.

În 9 Junie a. c. s'a ținut a doua adunare a „Reuniunii Învățătorilor Români din Maramurăs” la oarele 11 a. m. în sala de desemn a preparandiei de stat române din Sighet.

Au fost de față Ilustritatea Sa dl prefect Dr. V. Chiroiu, dnii revizori școlari T. Stoia și A. Mărginean și cam vre-o 40—50 învățători.

La deschiderea adunării președintele reuniunii salută pe dl prefect, și i-i mulțumește pentru bunăvoința și interesul cel mare ce-l arată față de școala română, rogându-l, ca și în viitor să rămâe sprijinitorul și protectorul acestei școli. Salută mai încolo pe dnii revizori, rogându-i, că deși mulțumită meritelor lor s-au ridicat în gradul de conducători ai învățătorilor, chiar pentru bogăția științelor lor, să ră-

mâe și de acuma înainte povățuitorii binevoitori ai dascălilor români.

Dl prefect răspunde în termene frumoase, asigurând adunarea, că el totdeauna a părținit și va părțini școala română, care este baza statului și a culturii române. După acea dl revizor T. Stoia vorbește, asigurând adunarea, că el și de acuma înainte să consideră ca dascăl român, și să bucură, că prevedința ia dăruit o așa de frumoasă chemare — să fie povățuitorul și conducătorul învățătorilor din acest județ. După acea urmează raportul președintelui despre activitatea reuniunii, apoi a cassariului despre starea casei și a dlor A. Miclea și Gr. Țiplea a esmișilor reuniunii la congresul învățătoresc. Reuniunea primește unanim decisiunile aduse la congresul învățătoresc și și accentuează dorința, ca școala română să aibă în viitor, un singur tip — școala de stat română, fără nici un caracter confesional.

După acea urmează desbaterea chestiilor actuale, în cari dl revizor T. Stoia binevoiește a da îndrumările necesare, publicând și ordinele mai noi ministeriale.

Dl. subrevizor A. Mărginean accentuează necesitatea să fie toți învățătorii uniți la o altă. Dl V. Bota sălută pe dl subrevizor A. Mărginean exprimându-și bucuria asupra înaintării lui, și salută președintele, exprimându-și bucuria asupra scăparei lui din prinsoarea ungarilor. După acea urmează reviziunea statutelor organice bătrâne. Adunarea decide, că va prelua în întreg noile statute prelucrate de congresul învățătoresc. După acea dl revizor T. Stoia și președintele adunării mulțănesc celor de față pentru osteneala și interesul arătat față de chestiile învățătoresci și președintele închide adunarea.

După un „Deșteaptăte Române” de care cutremurau zidurile preparandiei, în care pân'aci s'a propovăduit idea de stat maghiar adunarea a plecat în corpore la „Hotel Coroana”, unde a luat masă comună.

Joan Bilțiu Dancuș
preș. alreuniunii.

La librăria
ALEXANDRU FEKETE
se pot cumpăra zilnic ziarele

„P A T R I A”

și

„Renașterea Română”
cu cele mai proaspete noutăți
din întreagă lumea.

ȘTIRI.

— **Personale.** D-l Aug. Sabo a sosit în orașul nostru ca comisar politic la oficiile de postă. — D-l învățător Alexandru Micle a fost încredințat cu conducerea afacerilor referentului agricol. — D-l Andrei Hodor e denumit de consilier de poliție la oraș. Îi felicităm și le dorim muncă rodnică.

— **Noul mitropolit.** Mitropolia Blajului văduvită prin moartea neuitatului Victor cândva Mihalyi prin întărirea de papa de la Roma a prepositului Dr. Vasile Suciu și-a căpătat mirele cel mai harnic și merituos. Instalarea și sfințirea se va face în lunile de toamnă.

— **Ancheta reformei agrare.** Consiliul dirigent pentru a vedea părerile celor interesați și specialiști cu privință la proiectul legii de împărțire de pământ a conchemat o consfătuire la Alba-Iulia pe 2, 3 și 4 Iunie. Din Maramurăs au luat parte dl subprefect Gavrilă Mihalyi și Dr. Vasile Kindriș.

— **Nouă dare** vreau să pună Sârbii pe cei necăsătoriți, v-ăduvi, divorțați și fără copii în vârstă dela 25—60 ani. Sperăm că și ai noștrii vor face o astfel de lege.

— **Din isprăvile bolșeviştilor unguri.** Cetim în gazeta „Carpații”: La plecarea lor din Măcău bolșevicii unguri au luat ca ostatici vre-o sută de fruntași ai orașului. La o stație, unde trebuia să aștepte trenul mai îndelungat, i-au coborât pe toți prizonierii din tren și i-au mănăat la păscut de iarbă pe răzoarele drumului de fer. Bolșevicii stăteau cu puștile printre nenorociți și-i îndemnau cu paturile puștii să rupă mai cu nădejde. Pe cei cari nu voiau sau nu puteau să înghită iarba îi loveau cu paturile puștilor. Intre acești nenorociți era și un preot român.

— **Preluare școlii normale.** Cu considerare, că foștii profesori dela școala normală (preparandie) din Sighet au denegat depunerea jurământului, — au fost dimisionați din posturile lor. Revizorul școlar, d-l Teodor Stoia a instituit ca curator peste acest institut pe d-l Gheorghe Nemeth inv. în loc, dându-i ca consilier pe d-l Iosif Murășan. Preluarea pe baza inventarului a avut loc în zilele de 3 și 4 Iunie a. c. și a decurs în cea mai bună regulă.

— **Darul Regelui.** Pe sama săracilor din orașul Sibiiu, fără deosebire de națiune, M. S. Regele Ferdinand I. a donat cu prilejul vizitei Sale suma de 20,000 coroane. Este una din multele dovezi despre grija, ce ne-o poartă bunul nostru Rege!

— **Stampilarea banilor.** Ordonându-se stampilarea bancnotelor Băncii Austro-Ungare de 10, 20, 50, 100 și 1000 cor. s'a lăsat vestea, că acestea vor avea valoare egală cu Leul românesc.

În legătură cu aceasta informăm publicul, că scopul stampilării este să constate suma coroanelor ce sunt în circulațiune. Valoarea coroanelor stampilate se va stabili după cursul dintre lei și coroane, curs, care de prezent este două cor. la un leu.

Censurat : **Dr. Vasile Kindriș.**

PARTEA OFICIALĂ.

Primim spre publicare următoarele :

Am onoarea a-Vă rugă să binevoiți a publica în jurnalul D-Voastră următorul ordin al Secției de organizare 6—7.

„Secția organizării 6—7.

Biuroul IV, Nr. 24266.

Cu ordinul Serviciului Org. VI., VII., Bir. IV., Nr. 10181—1919. resp. 10343—1919 au fost concediați până la finea lunii Mai a. c. studenții înscriși la cursurile de clasă a VII-a și a VIII-a a școalelor medii, respective elevii cursului al IV. lea de preparandie.

Conform unei încunoștințări a Consiliului Dirigent, Rezoluția de Culte nu se vor termina înse acestea cursuri toate la finea Mai a. c.

Concediile aprobate cu ordinele amintite se vor considera deci ca prelungite până la finirea acestor cursuri.

Imediat după terminarea cursurilor se vor prezenta toți studenții și elevii cari cad sub acestea prevederi la cercurile de recrutare a localității lor de indigenitate, dela cari vor fi trimiși la corpurile de trupă cărora aparțin.

Fiecare student (elev) va prezenta un atestat oficial dela direcțiunea respectivei școli prin care se va arăta ziua terminării cursului care la frecventat.

„Săcția Organizării 6—7.

Biuroul IV, Nr. 24266.

Spre a delatura eventuale dubii ce s'ar ivi la interpretarea ordinului de chemare la arme a ofițerilor și angajaților militari Nr. 1295—1919 Pres. se face cunoscut, că sub „invățătorii” amintiți în punct „3” a sus-citatului ordin, se înțeleg numai aceia, cari posed gradul de ofițer și stegar, ear nu și cei cu grade inferioare, sau fără grad.

Invățătorii, cari cad sub aceste prevederi se vor prezenta toți în 2 Junie a. c. deci și aceia cari conform ordinului Serviciului de Organizare Bir. IV. Nr. 10148—1919 sau în baza altor ordine speciale au fost concediați până la finea anului școlastic.”

Ltcolonel Negrea.

GAZETA OFICIALA.

Nr. 12.

No. 939.

Resortul finanțelor.

Ordonanță

în cauza despăyubirilor de războiu.

Pe lângă menținerea principială a lucrărilor efectuate de comisiunile exmise pe baza ordonanțelor Nr. 4471—1916. M. E. și 40880—1916. Eln. ale guvernului reg. ung. și a §-lui 33 din art. LVIII : 1912. pentru conscrierea pagubelor suferite de populațiunea :

a) internată și întemnițată în închisorile ungurești, pentru delictes politice ;

b) refugiată în vederea persecuțiilor politice în România și străinătate ;

c) împedecată prin alte cauze de forță majoră întru facerea declarațiilor mecesare ;

d) păgubită prin vânzarea averilor pe baza art. de laga ungar XVIII. din 1915 ;

e) păgubită cu ocazia retragerii Germanilor din România prin trupele germane în retragere,

stabilim următoarele dispoziții :

ART. 1. Toți cetățenii și supușii statelor aliate cu domiciliul în Transilvania, Banat și ținuturile românești din Ungaria, caprinse în hotăririle dela A. lulia, cari vor fi suferit în orice chip pagube materiale directe și imediate în urma războiului, fie din partea armatei române, fie din partea armatelor puterilor centrale, prin lucrările, militare ori prin distrugeri, jafuri, răpiri pe față, prin rechiziții noachitate, ori prin orice alt mod de păgubire, sunt obligați, ca în termenul prevăzut în această ordonanță să le arete prin declarațiuni, autoritaților mai jos indicate.

Declarațiunile vor fi făcute de către toți cei păgubiți, după modelul anexat la perezenta ordonanță, având a se face cu cea mai mare punctuositate (exactitate). Ele pot să fie prezentate și prin încredințați (procuratori), provăzuți cu procură legală.

ART. 2. Scopul declarațiunilor este adunarea de date detaliate, demne de crezământ, cari se poata servi de baza la ajutorarea celor păgubiti în urma pagubelor morale și materiale suferite pe

urma războiului, urmând a fi considerat, conform situației financiare a statului, felul, cum se va lichida războiul și relațiile financiare ale fostei monarhii austro-ungare. Conscrierea pagubelor în sine nu da drept de a predinte despăgubire nici fata de stat, nici fata de alte persoane.

ART. 3. Declarațiunile au să conțină întreaga paguba descrisă cu deamantul. Trebuie numit obiectul, în care s'a cauzat paguba, timpul, locul, împrejurările, cauza, cauzatorul, modul, precum și suma detailată și totală a pagubei.

Paguba trebuie indicată sepe separat privitor la fiecare obiect. Mai multe obiecte de același soi vor putea fi indicate într'o singură sumă, d. e. 5 scaune de brad, 2 paturi simple de brad, arse, două cămăși de in, rechizitionată, furată de etc. etc.

Indicații nehotarite ca „defiterite haina” „vass de bucatarie” nu pot servi de baza unei hotăriri, și deci nu pot fi considerate.

ART. 4. Toate declarațiunile vor fi depuse la presedintele comisiunii denumite prin prefectul competent în decurs de 30 zile dela publicare acestei ordonante în „Gazeta oficială.”

ART. 5. Pagubitul va avea a face evaluarea după următoarele norme :

a) pentru marfurile și obiectele supuse consumațiunii, evaluarea lor se va face după pretul maximal în momentul când a fost cauzată paguba ;

b) pentru mobilier, clădiri, instalațiuni, mașini, material industriale etc. și altele de felul, acestora, după pretul lor cu 1 Ianuarie 1919.

În motivațiunea (memoriul) declarațiunii se va indica însă și pretul, precums timpul cumpărării.

c) În caz de deteriorare a obiectului se va indica drept paguba cheltuiala de reparare.

Paguba va fi socotită în coroane.

În memoriu se vor cuprinde și împrejurările, felul cum și persoana sau autoritatea prin care s'a cauzat paguba. Tot în declarațiune și în memoriu se va arata, dacă pagubele au fost constatate de vreă autoritate civilă sau militară, administrativă sau judecatorească, când anume, și unde se gasesc aceaste acte. În deosebi trebuie accentuat, cumca paguba a fost anunțată la comisiile de despăgubire austro-ungare, când și cu ce rezultat.

ART. 6. Dacă pagubele au fost pricinuite prin rechizițiuni, se va arata, dacă s'a dat bon de rechiziție, precizând autoritatea, care l'a eliberat, cu numărul, data, valoarea lui, cum și dacă ele în total sau în parte au rămas neachitate, și ce proporție, și pentru care bunuri rechizitionate. Se va indica în fine, dacă în chestiunea despăgubirii pentru rechiziții a fost, când și unde vreă procedura.

ART. 7. Declarațiunile vor fi semnata de pagubiti, sau de imputernicitii lor și vor redigiate pe o cola de hartie, la care aceluzele trebuiesc astfel cusute, ca cetitul să nu fie impedeat. Autenticitatea iscalituri se va dovedi prin comisiunea instituita conform art. 10 al acestei ordonante. Aceasta comisiunea va avea să dovedească după cei mai buna știință și cunostință a sa, ca petentul are avere moble în valoare de Cor. . . . Jugare pamant . . . casa, curte în valoare de Cor. . . . avere mobila hitecata cu suma de Cor. . . . să se indice mai departe, dacă petentul a fost pedepsit pentru vre-un delict comis din pofta de castig (furt, jaf, inselatorie).

ART. 8. Pentru cei cari lipsesc din țara în timpul, când, aceste declarațiuni trebuiesc facute și depuse, precum și pentru minori, interzisi, sau pentru cei inchisi în ospicii, sau penitoniara, și cari nu au reprezentanți legali, declarațiunile vor fi facute cu titlul de informație de rudele lor, iar dacă acestea nu vor a le face, vor fi facute din oficiu de comisiunea prevazuta în punctul 9 al ordonantei.

ART. 9. Pentru conscrierea, primirea și efectuarea lucrarilor prevazute în aceasta ordonanta, se va institui de către prefectul respectiv în fiecare comuna rurala o comisiuna, constatatoare din 3 membri, având în prima linie în vedere pe preotul, sau preotii și secretarul comunal local.

ART. 10. În comune urbane pot fi constituite mai multe comisiuni de felul acesta.

Membrii comisiunei vor fi remunerați din cassieria statului. La aceste comisiuni se vor depune și după posibilitate se vor și ridigia în dublu exemplar declarațiunile prevazute în prezenta ordonanta, tot de odata se va pregăti după încheierea lucrarilor și un tablou geeral al tuturor declarațiilor de despăgubire, prezentate în comuna, dimpreună cu un indice alfabetic, ambele în dublu exemplar, care va avea să arate și numărul de întregistrare, precum și suma ceruta ca despăgubire.

ART. 11. Tabloul general va avea să contină următoarele rubrici:

- a) Numarul întregistratii;
- b) Numele, ocupațiunea și domiciliul petentului;
- c) Paguba socotita pentru întnare și întnmitare;
- d) Paguba cauzata de armata germana;
- e) Paguba cauzata de armata germana;
- f) Paguba cauzata de armata romana;
- g) Paguba cauzata de autoritati prin licitație, apoi rechizițiuni neplatita;
- h) Paguba cauzata de populație prin furt etc.
- i) Paguba totala.

Declarațiunile, dimpreună cu tabloul comunal și dimpreună cu indicele,

vor fi înaintate în 8 zile după expirarea termenului indicat în art. 4 al ordonantei, către prefectura județului respectiv, unde pe baza tablourilor comunale se va lucra în dublu tabloul de despăgubire județean, din care primul va fi înaintat Consiliului Dirigent, secta finaltelor, iar al doilea exemplar va fi reținut de prefectura pentru efectuarea lucrarilor de control.

Tabloul de despăgubire județean va avea să contină după comune aceleași date sumare, ca și cel comunal.

ART. 12. Comisiunile de control județene vor fi instituite iar sfera lor de activitate, precum și procedura lor, va fi normata prin o ordonanta ulterioara.

ART. 13. Declarațiuni continând pretenți de despăgubire nexistente, precum și declarațiuni facute cu rea credință, cu întentii frauduloase, vor avea drept urmare pierderea totala a oricarui drept de despăgubire și se vor pedepsi și conform dispozițiilor legii penale.

ART. 14. Tot aceeași urmare o va avea și retacerea împrejurării, de declarantul a mai cerut sau chiar a despăgubire delu autoritate civile sau militare austro-ungare, germane, sau chiar dela particulari. Acte originale, dovezi ale pagubei, vor fi alaturate exemplarului prim al declarațiunei.

ART. 15. Aceia, cari fara a fi fost împedeati de împrejurări de forta majora, nu vor fi facut declarațiunile prevazute în aceasta ordonanta în termenul aratat la art. 4, vor pierde dreptul de a cere despăgubiri în cadrul acestei ordonante, iar declarații ulterioare, cu exceptiunea celor ce se afla dincoala de linia ocupata de trupete romane, nu se vor mai lua în considerare.

ART. 16. și cel din urma. Cereri înaintate înainte de publicarea acestei ordonante, fie Consiliului Dirigent, fie sfaturilor nationale, necorespunzând ele condițiilor impuse de ordonanta prezenta, vor fi considerate de nule și nexistente.

Sibiu, la 6-19. Februarie 1919.

Dr. A. Vlad,
seful resortului finanțelor.

Resortul finanțelor.

Ordonanță

în chestiunea stampilării bancnotelor de coroane.

ART. I. Consiliul Dirigent pentru Transilvania, Banat și Ținuturile românești din Ungaria, în conșlegere cu Ministrul Finanțelor din București, ordonează stampilarea tuturor bancnotelor, emisiune a Băncii Austro-Ungare de 10, 20, 50, 100 și 1000 coroane, aflătoare pe teritoriul unit cu Regatul României prin decretul-lege Nr. 3631 din 11, Decembrie 1918.

ART. II. Scopul stampilării este

să se stabilească exact suma bancnotelor de coroane aflătoare în circulațiune pe teritoriul numit în articolul precedent și să se decreteze valabile pentru circulațiunea fiduciară pe acest teritor exclusiv numai bancnotele, ce vor purta stampila organelor în drept ale Consiliului Dirigent.

ART. III. Bancnotele de 1 și 2 coroane rămân nestampilate, dar cu deplină putețe de circulațiune. Din contră, bancnotele de 25, 200 și 10,000 coroane, precum și cele de 20 coroane, ediția II. (însemnate cu II. Kiadás, II. Ausgabe) nu se admit la stampilare și prin aceasta se declară de nevalabile pentru circulațiunea de pe teritoriul numit în art. I.

ART. IV. Stampilarea se începe la 10 Iunie st. n. 1919 și durează până la 10 Iulie st. n. 1919, după modalitățile arătate în articolii următori.

Începând cu ziua de 11 Iulie st. n. 1919 se decretează de valabile pentru circulațiunea fiduciară numai bancnotele stampilate în sensul ordonanței prezente.

ART. V. În orașe stampilarea se face la locurile destinate spre acest scop și anunțate prealabil publicului. În comunele rurale stampilarea se face după cercurile pretoriale (plase) și anume, sau la locurile de stampilare, sau prin comisiuni numite de primpretor, de asemenea avizate prealabil celor interesați. Oficiile, resp. comisiunile destinate pentru îndeplinirea stampilării, sunt obligate a primi însărcinarea dată și a o executa în sensul ordonanței prezente și a instrucțiunilor speciale, date prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor.

ART. VI. Bancnotele, ce se prezintă spre stampilare, au să fie aranjate după sorte, după sume și trebuiesc cuprinse într'un borderou (consemnare), care se primește la locurile de stampilare și care are să conțină numele, pronumele și domiciliul posesorului, bucățile și sumele după sorte, suma totală, precum și declarația din partea prezentatorului, că biletele sunt proprietatea sa, ori (fiind plenipotențiat), a vre-unui alt cetățean al Statului Român, indicat cu numele, pronumele, profesiunea și domiciliul și că, dacă s'ar dovedi contrarul, în deosebi, că a prezentat bilete proprietatea vre-unui cetățean străin, sau a vreunei instituțiuni streine, se supune tuturor urmărilor stipulate în articolul final al acestei ordonante. Bancnotele de 1 și 2 coroane trebuiesc numai declarate.

După renapoierea bancnotelor prezentate spre stampilare și stampilate, borderoul (consemnarea) rămâne la oficiul de stampilare.

În comunele, unde stampilarea urmează a se face prin comisiuni, primăriile sunt obligate a face con-

ori la sectiile de jandarmi, in orasele sau comunele rurale in raionul carora isi au resedinta, avand asupra lor acte justificative pentru stabilirea identitatii lor.

4. Toti hotelierii, hangii, cei ce inchiriaza camere mobilate, precum si orice alte persoane cari au adapostit un asemenea strein, sunt datori a face declaratiuni despre aceasta la Comenduirile, sau circumscriptiile respective, ori la sectiunile de jandarmi, in termenul indicat mai sus.

5. In cazul cand, dupa ce va face declaratia aci ordonanta, vreunul din supusii streini, mai sus indicati, isi va schimba locuinta, este obligat ca chiar in acea zi sa anunte Comenduirile sau comisariatele ori sectiile de jandarmerie respective, atat din raionul careia s'a mutat, cat si in raionul celei in care se muta. Aceeasi indatorire au si persoanele prevazute la art. 4.

6. Supusi streini, cari vin in teritoriul ocupat de Armata romana, sunt obligati, chiar in prima zi, sa prezinte actele lor de legitimatie Comenduirilor de piata, iar in lipsa acestora Sectiilor de jandarmi sau politilor declarand scopul venirii si durata sederei in localitate.

7. Deasemenia hotelierii, si in genere orice locuitor ce gazduieste persoane streine de familia sa, este obligat, ca in termen de 24 ore de la sosirea acelor persoane, sa inainteze Comenduirii de piata, iar in lipsa acesteia politiei sau sectiei de jandarmi, un tablou cu: numele si profesia pasagerului, localitatea de unde vin, unde se duc si in ce scop, au venit.

8. Este interzis pentru oricare nu poseda o autorizatie speciala valabila, trecerea dincolo sau dincoace de frontul

ocupat de trupele romanesti. — Aceasta interzicere cuprinde si pe Romani.

9. Contravenientii la vreuna din dispozitiunile de sub articolul 3, 4, 5, 6, 7 si 8 vor fi judecati si condamnati, in prima si ultima instanta, de pretorii militari, cu inchisoare de la trei luni la un an si cu amenda de la o suta la doua mii lei, osebit de urmarirea si judecarea lor de Curtile martiale, ca spioni sau tradatori; in cazurile cand se vor socoti vinovati pentru aceste crime.

10. Constatarea contravenitiunilor la aceasta ordonanta se va face de: comisari regali, comenduirile de piata, jandarmerii si de politie.

11. Ordonanta de fata se va publica, pe cat cu putinta, in ziare, se va afisa in toate comunele la sediul pretoratelor, comenduirilor, politilor, jandarmeriilor, primariilor si se va aduce la cunostinta obstesca prin batae de toba.

Indeplinirea acestor formalitati se va constata prin procese verbale dresate de ofiterii politiei judiciare respective.

Aceasta ordonanta devine executorie, dupa ce vor trece trei zile libere de la indeplinirea formalitatilor de sub acest articol si se aplica numai celor deverniti culpabili in urma expirarii acestui termen.

12. Dispozitiunile primelor ordonante Nr. 8, 23 si 28, date tot de acest Comandament si care sunt contrare ordonantei de fata, se abroga, din momentul cand incepe a se aplica aceasta ordonanta.

Data la Comandamentul nostru din Sibiu, azi 9 Maiu 1919.

Comandantul trupelor din Transilvania:

General Mărdărescu.

Şeful de stat major:

General Panaitescu.

In atenția oficiilor civile și militare!

Cel mai bun aparat-multiplicator de acte este aparatul !!

„OPALOGRAPH“

După o descriere simplă să pot face copii în un număr după plăcere !!

Singurul vânzător este:

ALEXANDRU FEKETE

librar în Sighetul-Marmației.

Fac cunoscut on.

public. deschiderea

Restaurantului și

Scălzilor (Vasfürdő)

de sub No 25 din str. Kossuth
cerând oprujin

Cu stiniă:

Văd. Em. Egyed.

5-1

„S F A T U L“

cea dintăi foaie româneasca
în M A R A M U R Ă S,
primește spre publicare
anunțuri și inserțiuni pe lângă
prețurile cele mai moderate.

„Tipografia culturală societate pe acții“

Sighetul Marmației (Palatul cultural).

Conducător: ALEXANDRU FEKETE.

Dispune de bogat material de litere, e provăzută
cu mai multe mașini și motoare electrice.

Se recomandă pentru tipărirea de:

Bilete de vizită, bilete de adrese și anunțuri de logodna,
ordine de dans. — Tipăriri comerciale și oficioase
de tot soiul. — Opuri și ziare, în toate limbile patriei.
Întrebări și comande prin postă, se resoalvă prompt.

„M A R A M U R Ă Ș A N A“

institut de credit și economii societate pe acții în Sighetul-Marmației

Capital societar 220.000 corone

Fonduri . . . 25.000 corone

Depuneri . . . 800.000 corone

1. Primește bani spre fructificare pe lângă libele de depuneri sau în cont curent.
2. Acoardă împrumuturi ipotecare.
3. Escombează cambii (polițe) efecte și pretenziuni șigure cătră casse publice cu scadențe fixe.
4. Acoardă împrumuturi pe lângă amanetarea de efecte (lombard).
5. Participă la fondarea de în deosebi la înființarea de însoțiri de tot soiul.